

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**zmiany studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Wólka**

Opracowanie:

mgr inż. Joanna Gruszecka

Wrocław, 25.02.2021

SPIS TREŚCI:

I.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
II.	ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY	4
III.	ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA.....	6
3.1	Uwarunkowania wynikające z położenia, rzeźby terenu i budowy geologicznej.....	6
3.2	Uwarunkowania topoklimatyczne.....	7
3.3	Uwarunkowania wynikające z obecności wód powierzchniowych i podziemnych	9
3.4	Uwarunkowania glebowe	9
3.5	Uwarunkowania wynikające z obecności gatunków chronionych roślin i zwierząt, obszarów chronionych, obszarów cennych przyrodniczo i walorów krajobrazowych..	11
3.6	Uwarunkowania wynikające z jakości powietrza atmosferycznego	12
3.7	Uwarunkowania wynikające ze stanu klimatu akustycznego	12
3.8	Uwarunkowania wynikające z obecności obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.....	13
IV.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU STUDIUM.....	16
4.1	Główne cele zmiany studium	16
4.2	Kierunki polityki przestrzennej wyznaczone w zmianie studium.....	16
V.	OCENA WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	18
5.1	Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko.....	18
5.2	Wpływ ustaleń studium na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu.....	19
VI.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.....	23
VII.	ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	24
VIII.	INFORMACJE O MOŻLIWYM ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY NATURA 2000 I OBSZARY CHRONIONE.....	29
IX.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	30
X.	METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	31
XI.	PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	33
11.1	Przyjęte założenia.....	33
11.2	Prognoza skutków wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko	33
11.3	Oddziaływanie ustaleń studium poza obszarem opracowania	34
11.4	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	34
XII.	STRESZCZENIE.....	36

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Projekt zmiany studium opracowany został w efekcie podjęcia przez Radę Gminy Wólka uchwały nr XI.45.2019 z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wólka w obrębie terenów wskazanych na załącznikach graficznych do wyżej wymienionej uchwały.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią:

- ⇒ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022 r. poz. 1029 ze zm.);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2022 r. poz. 503 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń studium w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i powinna stanowić integralną część opracowania zmiany studium oraz podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

II. ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 - 53). Zgodnie z nim prognoza powinna:

- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu zmiany studium pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Analizie poddano również ustalenia projektu zmiany studium dotyczące warunków zagospodarowania terenu.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i krajobraz zainwestowania przewidzianego projektem zmiany studium oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- ⇒ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- ⇒ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),

- ⇒ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- ⇒ częstotliwości oddziaływanie (stałe, okresowe, epizodyczne),
- ⇒ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- ⇒ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

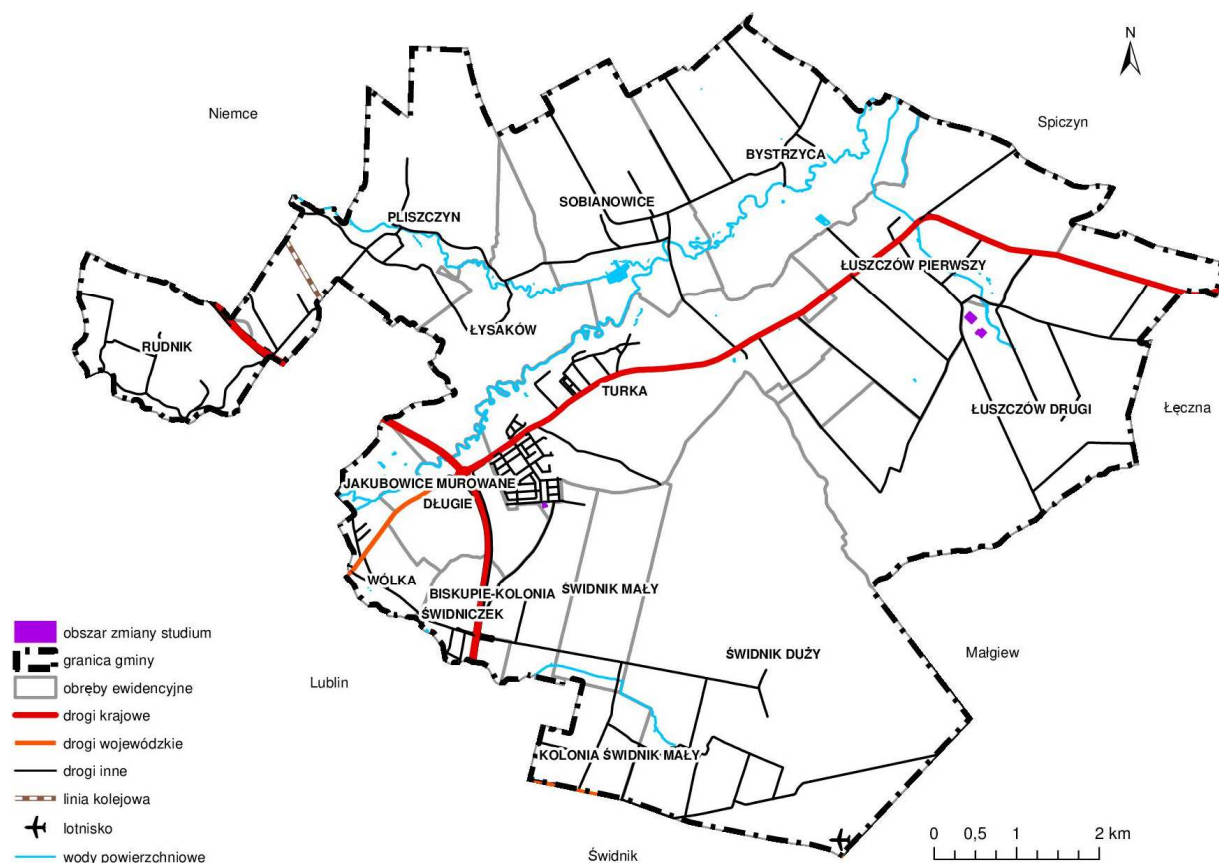
Załącznikami do tekstu Prognozy są rysunki w skali (1:4 000).

III. ANALIZA I OCENA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA

3.1 Uwarunkowania wynikające z położenia, rzeźby terenu i budowy geologicznej

Zmiana studium obejmuje działki oznaczone nr ew. 821/76, 821/79, 821/85, 821/86, 821/90, 821/91, 821/87, 821/83, 821/84, 821/88, 821/89, 821/87 położone w obrębie ewidencyjnym Łuszczów Drugi oraz działkę oznaczoną nr ew. 3186 położoną w obrębie ewidencyjnym Turka. Łączna powierzchnia obszaru zmiany studium wynosi 1,97 ha.

Gmina Wólka położona jest w centralnej części województwa lubelskiego, w powiecie lubelskim. Od północy graniczy z gminą wiejską Niemce (powiat lubelski) oraz gminą wiejską Spiczyn (powiat łęczyński), od południowego-zachodu z miastem na prawach powiatu Lublinem, od południa z gminą miejską Świdnik (powiat świdnicki), od południowo-wschodu z gminą wiejską Mełgiew (powiat świdnicki), a od wschodu z gminą miejsko-wiejską Łęczną (powiat łęczyński). Obszar gminy składa się z 18 sołectw, które zajmują łącznie, powierzchnię 7276 ha. W jej granicach mieszka 12 547 osób (GUS, stan na 2019). Położenie obszarów objętych opracowaniem na tle gminy ilustruje ryc. 1.

Ryc. 1. Położenie obszarów objętych zmianą studium na tle gminy Wólka
Źródło: opracowanie własne

Przez obszar gminy przebiega droga ekspresowa S12, droga krajowa nr 82, droga wojewódzka nr 822 oraz linia kolejowa relacji Lublin - Lubartów. W gminie Wólka nie ma jednoznacznie wykształconego ośrodka osadniczego, który posiadałby wiodący charakter w stosunku do pozostałych miejscowości pod względem pełnionych funkcji. W odniesieniu do liczby mieszkańców największym ośrodkiem jest Turka - osiedle Borek. Działka nr 3186 objęta zmianą studium stanowi funkcjonalnie część osiedla Borek. Działka ta zlokalizowana jest w przy drodze gminnej, a jej powierzchnia jest zagospodarowana – budynek o funkcji mieszkaniowej.

Kolejnymi największymi ośrodkami pod względem liczby ludności jest obręb Łuszczów Pierwszy i Łuszczów Drugi. Działki nr ew. 821/76, 821/79, 821/85, 821/86, 821/90, 821/91, 821/87, 821/83, 821/84, 821/88, 821/89, 821/87 leżą właśnie w obrębie Łuszczów Drugi. Mają dostęp do drogi, obecnie nie są zagospodarowane.

Pod względem geograficznym, zgodnie z podziałem Kondrackiego (2002), gmina Wólka położona jest na granicy dwóch prowincji: Nizy Środkowoeuropejskiego, podprowincja Niziny Środkowopolskie i Wyżyn Polskich, podprowincja Wyżyna Lubelsko-Lwowska. Obszar zmiany studium leży w zasięgu prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Lubelsko-Lwowska, makroregionu Wyżyna Lubelska oraz mezoregionu Płaskowyż Świdnicki.

Geologia i rzeźba terenu

Na obszarze gminy występują osady wszystkich formacji geologicznych, od krystalicznego podłoża prekambryjskiego, aż po utwory czwartorzędowe.

W warstwie z ery mezozoiku występują skały jury i kredy, skały górnej kredy. Stanowią one warstwę stropową o miąższości około 900 m. Strop mezozoiku jest silnie zerodowany, a skały górnej kredy odsłaniają się w dolinie Bystrzycy.

Warstwę ery kenozoicznej charakteryzują utwory trzecio i czwartorzędowe. Na obszarze Wyżyny Lubelskiej utwory trzeciorzędowe są silnie zerodowane i mają postać odizolowanych płatów. Osady trzeciorzędowe budują paleoceńskie gezy z soczewkami wapieni (tzw. seria siwaka), na których zalegają eoceńskie iły i mułki, a także oligoceńskie piaski i mułki z glaukonitem. Nieduże płyty trzeciorzędu występują wzdłuż drogi do Łęcznej (Wólka, Długie, Łuszczów), natomiast większe powierzchnie zlokalizowane są na południe od miejscowości Biskupie. Są to płytko zalegające pod powierzchnią gezy, z przewarstwieniami i soczewkami wapieni.

Na skałach górnej kredy zalegają plejstocieńskie osady czwartorzędowe, reprezentowane przez mułki piaszczyste i piaski pyłowate lessopodobne (po prawej stronie doliny Bystrzycy) oraz głębokie lessy z okresu ostatniego zlodowacenia (po lewej stronie doliny Bystrzycy).

Najmłodsze utwory z okresu holocenu występują w dnach dolin Bystrzycy, Ciemięgi i potoku spod Świdnika oraz w dnach suchych dolin w obszarze lessowym. Są to torfy przejściowe oraz piaski i gliny aluwialne facji powodziowej dolin rzecznych (mady) - w dnie doliny Bystrzycy, do Sobianowic oraz piaski i gliny aluwialne - w dnie doliny Bystrzycy od Sobianowic. W dnach suchych dolin zalegają piaski i pyły deluwialne.

Najwyżej położony punkt (214 m n.p.m.) w Gminie Wólka położony jest między Rudnikiem a Elizówką, natomiast najniższy (155,3 m n.p.m.) – w miejscu gdzie rzeka Bystrzyca opuszcza obszar gminy.

Prawobrzeżna część gminy, która należy do Płaskowyżu Świdnickiego, wyróżnia się płaską rzeźbą terenu, w związku z czym występuje tam małe zróżnicowanie hipsometryczne. Zachodnia część gminy, charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą lessową z licznymi suchymi dolinami rozcinającymi płaskowyż lessowy i uchodzącymi do dolin Bystrzycy i Ciemięgi. Wąwozy występują rzadko i tylko w rejonie Pliszczyna i Sobianowic. Deniwelacje terenu wynoszą 40-50 m. Zbocza dolin są strome, osiągające nawet kilkadziesiąt stopni.

Oś morfologiczną gminy stanowi dolina Bystrzycy. Lewe zbocze doliny jest wysokie i strome, natomiast prawe niższe i bardziej płaskie. Szerokość dna doliny Bystrzycy waha się od 500 do około 1000 m.

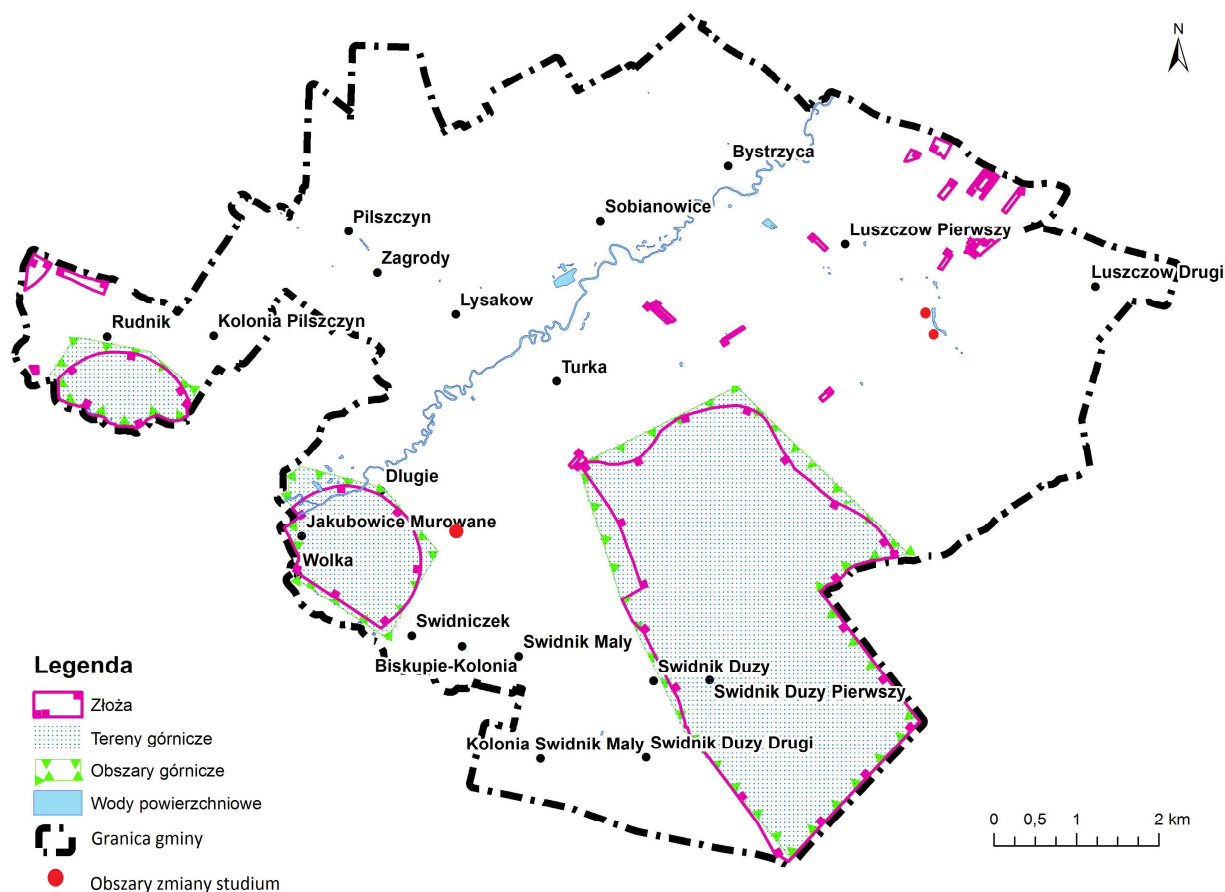
Surowce naturalne

Gmina Wólka jest bogata w surowce mineralne ze względu na swoją budowę geologiczną. Występują tu surowce energetyczne (złoża gazu ziemnego i ropy naftowej) oraz budowlane surowce mineralne (kredowe opoki, margle, gezy, piaski). Kredowe opoki, margle i gezy zlokalizowane są na terenie Płaskowyżu Świdnickiego, a złoża piasków rzecznych

i rzecznoperyglacjalnych w rejonie Łuszczowa i Wólki Lubelskiej. Z kolei złoża gazu ziemnego i ropy naftowej występują na południu i w zachodniej części gminy.

Na obszarze gminy znajdują się tereny górnicze oraz infrastruktura techniczna związana z wydobywaniem, tj. odwierty czynne i zlikwidowane, gazociągi kopalniane oraz ośrodki technologiczne. W środkowej, zachodniej i południowej części gminy prowadzona jest powierzchniowa eksploatacja surowców oraz występują wyrobiska poeksploatacyjne.

Na obszarach zmian studium nie ma złóż surowców naturalnych (ryc. 3).

Ryc. 2 Występowanie złóż, terenów i obszarów górniczych na terenie gminy Wólka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z serwisu MIDAS

Osuwiska

Obszary objęte zmianą studium nie leżą na terenach osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi.

3.2 Uwarunkowania topoklimatyczne

Gmina Wólka znajduje się w regionie klimatu umiarkowanego kontynentalnego. Warunki klimatyczne na terenie gminy kształtowane są w około 90% przez masy powietrza polarno-morskiego i polarno-kontynentalnego. Cechami charakterystycznymi polarno-morskich mas powietrza jest ochłodzenie latem, natomiast zimą ocieplenie. Z kolei masy powietrza polarno-kontynentalnego w zimie powodują znaczne spadki temperatury, a w lecie upały.

Średnia temperatura (na podstawie danych IMGW dla wielolecia 1971-2000) wynosiła 17-18°C w lipcu, natomiast od -2 do -3°C w styczniu. Średnia roczna temperatura wynosiła 7-8°C.

Średnia roczna suma opadów wynosi około 500-600 mm (maksimum w lata mokre

wynosi 225 mm, minimum w lata suche 100 mm). Największe opady notowane są w miesiącach letnich, gdzie maksimum występuje w czerwcu i lipcu - 70-80 mm na miesiąc (na podstawie danych IMGW dla wielolecia 1971-2000), natomiast najniższe w wieloleciu 1971-2000 odnotowano w miesiącach styczeń-marzec. Wówczas średnia suma opadów nie przekraczała 30 mm na miesiąc.

Gmina charakteryzuje się występowaniem 46 dni pogodnych oraz 153 dni pochmurnych, z kolei od 161 do 180 dni trwa okres bez przymrozków. Dominują wiatry południowo-zachodnie oraz zachodnie. Ich średnia prędkość wynosi prawie 2,6 m/s. W ciągu roku bezwietrzne dni stanowią około 10%. Roczna amplituda temperatur waha się od 21,7 do 24°C. Średnia wilgotność względna powietrza wynosi 69%, natomiast średnie usłonecznienie względne to 33-36%.

Powyższe warunki klimatyczne odnoszą się także do obszaru opracowania.

3.3 Uwarunkowania wynikające z obecności wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Bystrzyca jest główną rzeką gminy Wólka. W jej zlewni znajduje się większość obszaru gminy. Bystrzyca jest lewostronnym dopływem Wieprza. Sieć hydrograficzną w gminie uzupełniają kilka lewobrzeżnych dopływów Bystrzycy.

Na terenie gminy znajdują się dwa działły wodne IV rzędu, oddzielające zlewnię rzeki Ciemięgi od zlewni rzeki Bystrzyca oraz dział wodny III rzędu, który oddziela zlewnię rzeki Bystrzyca od zlewni rzeki Stawek, wpadającej do rzeki Wieprz.

Na terenie gminy Wólka nie występują zbiorniki wód stojących, znajdują się jedynie dwa niewielkie, prywatne stawy hodowlane przy ujściu rzeki Ciemięgi do Bystrzycy. Prócz tego w dolinie Bystrzycy znajdują się niewielkie starorzecza w okolicach Sobianowic, Turka.

Obszar gminy leży w zasięgu czterech obrębów jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP Ciemięga,
- JCWP Bystrzyca od zb. Zemborzyckiego do ujścia,
- JCWP Dopływ spod Świdnika,
- JCWP Dopływ z Łuszczowa I.

Wszystkie powyższe JCWP posiadają status naturalnej części wód. Stan/potencjał ekologiczny JCWP Ciemięga oceniono jako zły, jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla JCWP Bystrzyca od zb. Zemborzyckiego do ujścia oceniono stan/potencjał ekologiczny jako słaby. Jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. JCWP Dopływ spod Świdnika oraz JCWP Dopływ z Łuszczowa I posiadają stan/potencjał ekologiczny oceniony jako umiarkowany. Są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Obszary opracowania nie obejmują bezpośrednio terenów rzek. Nie leżą one też w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Wody podziemne

Gmina Wólka według podziału hydrogeologicznego leży na pograniczu regionu IX - lubelsko-podlaskiego (Paczyński, 1995). Jest położona w granicach górnokredowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Niecka Lubelska (Lublin) GZWP nr 406, który ma charakter porowo-szczelinowy, a jego powierzchnia wynosi 7476,66 km². Obszar GZWP nr 406 wiąże się z obecnością poziomu wodonośnego w węglanowych utworach kredy górnej, mających postać margli, opok, gez, kredy piszącej i innych przejściowych typów litologicznych przechodzących w układzie poziomym facjalnie jedne w drugie. Głębokość do zwierciadła wody jest zróżnicowana i wynosi 15-50 m. Najpłycej do wody jest w dolinach

rzecznych (<2 m), a najgłębiej w strefach wododziałowych. Zwierciadło wód kredowych w południowej i środkowej części obszaru jest przeważnie swobodne, jednak na północy znajduje się pod napięciem spowodowanym nakładem nieprzepuszczalnych utworów kenozoicznych.

Najkorzystniejsze warunki hydrogeologiczne występują w obrębie stref tektonicznych stanowiących drogi skoncentrowanego, podziemnego przepływu poziomego, a także w pobliżu dolin rzecznych, dolin kopalnych i stref krawędziowych dolin. Najmniej korzystne warunki występują na obszarze działów wodnych i wierzchowin.

Na obszarze GZWP nr 406 głębokość strefy intensywnego zawodnienia utworów węglanowych, mających praktyczne znaczenie przy budowie i eksploatacji studni, sięga do głębokości 120-150 m, a najkorzystniejsze warunki dopływu występują w przedziale 50-120 m. Utwory węglanowe poniżej tej głębokości są już zdecydowanie słabiej zawodnione. Zbiornik zasilają wody opadowe w wyniku bezpośredniej infiltracji - w miejscach wychodni skał węglanowych lub pośredniej infiltracji, poprzez nakład osadów czwartorzędowych i neogeńskich.

Ze względu na położenie gminy w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, władze zobowiązane są troszczyć się o ochronę wód podziemnych. Ochrona ta powinna polegać na zakazie lokalizacji inwestycji mogących negatywnie wpływać na stan czystości gruntów i wód podziemnych tj. wysypiska bez odpowiednich zabezpieczeń podłoża, inwestycji związanych z transportem i magazynowaniem substancji ropopochodnych i innych substancji toksycznych, stacji paliw bez specjalnych izolacji podłoża i innych.

Gmina Wólka znajduje się w zasięgu dwóch obszarów jednolitych części wód podziemnych - JCWPd nr 89 oraz JCWPd nr 90. Obszary zmian studium położone są w obrębie JCWPd nr 89. Struktura JCWPd 89 składa się z jednego poziomu wodonośnego w utworach szczelinowych górnej kredy - paleocenu (w dolinie dolnej Bystrzycy kredy - paleocenu - czwartorzędu) występującego na całym obszarze jednostki. Stan wód ocenia się jako dobry. Ryzyko osiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażone.

Mieszkańcy zaopatrywani są w wodę ze studni głębinowych oraz płytkich studni kopanych. W gminie Wólka (poza obszarem zmiany studium) znajdują się 4 komunalne ujęcia wody. Sieć wodociągowa obejmuje wszystkich mieszkańców gminy.

3.4 Uwarunkowania glebowe

Na terenie gminy warunki glebowe są dobre. Struktura gleb na tym obszarze charakteryzuje się małym zróżnicowaniem. W większości są to gleby płowe w kompleksie z brunatnymi, wytworzone z lessów po zachodniej stronie Bystrzycy oraz powstałe z utworów lessowatych we wschodniej części gminy. W rejonie Łuszczowa, utwory lessowate występują na glinach i glinach silnie spiaszczonych, podścielonych gezami lub marglami kredowymi. Pozostałe gleby to bielice i czarne ziemie.

Według podziału na klasy bonitacyjne w gminie Wólka duża część gleb należy do klas od średnio dobrych do średnich. Największą powierzchnię zajmują gleby klasy IIIa i IIIb, co stanowi około 50,2% gruntów ornych. Grunty klasy III dominują w zachodniej części gminy. Z kolei gleby najśłabsze (V i VI klasa), znajdują się w rejonie Łuszczowa i stanowią około 11,57% gruntów ornych.

3.5 Uwarunkowania wynikające z obecności gatunków chronionych roślin i zwierząt, obszarów chronionych, obszarów cennych przyrodniczo i walorów krajobrazowych

Fauna i flora

Zgodnie z podziałem regionalizacji geobotanicznej Polski Matuszkiewicza (2008), gmina Wólka należy do Działu Mazowiecko-Poleskiego (Poddział Mazowiecki), Krainy Wyżyny Lubelskiej oraz Okręgu Wyżyny Lubelskiej. Potencjalną roślinność naturalną stanowią:

- lasy liściaste z klasy *Querco-fagetea* (głównie grądy subkontynentalne *Tilio-Carpinetum* - odmiana małopolska, forma wyżynna);
- świetliste dąbrowy, w postaci niżowej (związek *Potentillo albae-Quercetum typicum* oraz w postaci wyżynnej *Potentillo albae-Quercetum rosetosum gallicae*);
- łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*.

Ponadto pod względem przyrodniczo-leśnym gmina należy do Dzielnicy Wyżyna Zachodniolubelska, która wchodzi w skład Krainy Małopolskiej. Charakterystycznymi drzewostanami na tym obszarze są drzewostany sosnowe, a także sosnowo-dębowe. Drzewostan składa się w głównej mierze z dębu szypułkowego oraz sosny, a także w nieco mniejszych ilościach z grabu, topoli osiki i lipy drobnolistnej. Występują tu krzewy takie jak: jarzębina, leszczyna, trzmielina brodawkowata i europejska, kruszyna, czereśnia, grusza i bez czarny. W skład runa wchodzi gwiazdnica wielkokwiatowa, gajowiec żółty, szczawik zajęczy oraz marzanka wonna i kopytnik zwyczajny (gatunki chronione).

Naturalne zbiorowiska występują rzadko. Dominują przede wszystkim zbiorowiska nieleśne, z wyraźną dominacją zbiorowisk towarzyszących uprawom rolnym. Lasy na terenie gminy są bardzo rozproszone. Stopień leśistości gminy Wólka (GUS, stan na 2019) wynosi 11,7% (868,94 ha). Większość lasów należy do Skarbu Państwa (ok. 59%). Lasami Państwowymi na terenie gminy administruje Nadleśnictwo Świdnik wraz z leśnictwem Świdnik. Lasy będące własnością prywatną zajmują 357 ha (ok. 41%) i charakteryzują się sporym rozdrobnieniem. Najwięcej jest ich w okolicy miejscowości Turka, Sobianowice, Łuszczów Pierwszy i Łuszczów Drugi.

W pobliżu terenów zabudowanych, występują fitocenozy synantropijne. Tereny pokryte roślinnością ruderalną, znajdują się przede wszystkim na obszarach z intensywną zabudową mieszkaniową, obszarach przemysłowych i na szlakach komunikacyjnych. Roślinność segetalna rośnie na ogródkach, polach i obrzeżach terenów z intensywną zabudową. Oprócz gatunków uprawowych, są to chwasty: wyka, perz, żółtlice, włośnice, chwastnice i inne (w uprawach okopowych). Roślinność półnaturalna obejmuje uprawy i zarośla kserotermiczne, łąki oraz roślinność wodną i szuwarową.

W gminie Wólka, w środowisku wodnym (dnach dolin Bystrzycy i Ciemięgi oraz w zbiornikach wodnych), jak również w lasach, żyją najcenniejsze gatunki zwierząt. W dolinie Bystrzycy występują m.in. derkacz i kilka cennych gatunków siewkowców. Oprócz tych gatunków można spotkać pustułkę, dzięcioła zielonego, jarzębatkę, pełzacza ogrodowego i remiza. Występuje tam też mewa śmieszka. W gminie odnotowano obecność chronionych gatunków ptaków tj. perkozek, perkoz rdzawoszyi, bocian biały, cyranka, błotniak stawowy, pustulka, derkacz zielony, dzięcioł białoszyi, brzegówka, kłaskawka, białorzytka, trzciniak, jarzębatka, remiz, pełnacz ogrodowy, ortolan. Innymi gatunkami są także: bóbr europejski, wydra, kumak nizinny, piskorz, trzepla zielona, modraszek telejus, czerwonończyk nieparek, modraszek nausitous, czerwonończyk fioletek.

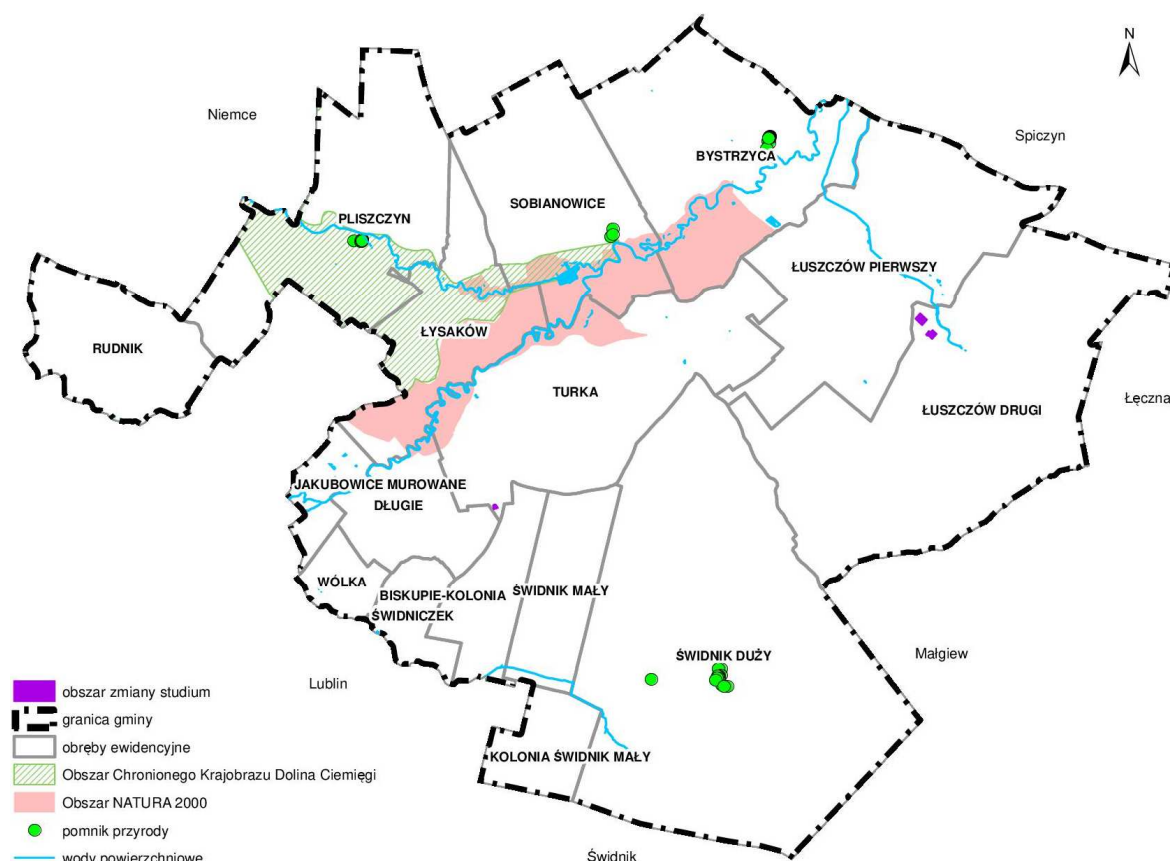
Obiekty i obszary chronione

Na terenie gminy Wólka wyróżnić można następujące formy ochrony przyrody wskazane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Ciemięgi;
- Obszar Natura 2000 Bystrzyca Jakubowicka PLH060096;
- Pomniki przyrody.

Występowanie chronionych elementów środowiska przedstawia ryc. 4.

Na obszarach zmiany studium nie występują żadne formy ochrony przyrody. Obszary zmiany studium nie leżą także bezpośrednio w zasięgu korytarzy ekologicznych.

Ryc. 4 Elementy chronione środowiska na obszarze gminy Wólka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

3.6 Uwarunkowania wynikające z jakości powietrza atmosferycznego

Na jakość powietrza atmosferycznego ma wpływ przede wszystkim emisja zanieczyszczeń ze źródeł energetyczno – grzewczych i przemysłowych (lokalne kotłownie należące do zakładów przemysłowych, instytucji, zakładów usługowych i gospodarstw indywidualnych, emisja ze źródeł technologicznych), emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych (transport i komunikacja samochodowa) oraz emisja z innych źródeł (oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, działalności związane z rolnictwem). Ponadto na stan powietrza będą również miały wpływ takie czynniki jak: napływ zanieczyszczeń z ośrodków przemysłowych zlokalizowanych poza terenem gminy, warunki meteorologiczne mające wpływ na rozprzestrzenianie zanieczyszczeń powietrza oraz ukształtowanie powierzchni terenu i jego zagospodarowanie.

W raporcie 2020 Stan ochrony środowiska w województwie lubelskim, gmina przynależała do strefy lubelskiej. Na terenie gminy nie było zlokalizowanego żadnego

stanowiska pomiarowego, którego wyniki wykorzystano w ocenach jakości powietrza w województwie lubelskim. Najbliższe stacje pomiarowe mieściły się w Lublinie na ul. Śliwińskiego 5 oraz na ul. Obywatelskiej 13. Obie stacje zlokalizowano w odległości około 5 km od granicy gminy Wólka.

W wyniku prowadzonego monitoringu powietrza na stacjach pomiarowych znajdujących się w strefie lubelskiej stwierdzono, że w strefie tej nie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu oraz metali ciężkich w pyłe zawieszonym i pyłu PM_{2,5}. Stwierdzono natomiast przekroczenia dopuszczalnych poziomów dla pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu.

Tabela 3. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2018 r. według kryteriów ochrony zdrowia dla strefy lubelskiej

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM ₁₀	Pb(PM ₁₀)	As(PM ₁₀)	Cd(PM ₁₀)	Ni(PM ₁₀)	BaP(PM ₁₀)	PM _{2.5}
PL0601	Aglomeracja Lubelska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A
PL0602	strefa lubelska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A

Źródło: Stan środowiska w województwie lubelskim Raport 2020, Lublin, 2020

Gmina Wólka położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji lubelskiej, co ma wpływ na stan powietrza w gminie. Przyczyną zanieczyszczeń są również paleniska w gospodarstwach domowych oraz ruch komunikacyjny. Poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu uzależniony jest przeważnie od warunków meteorologicznych. Wpływ mają także czynniki takie jak: struktura termiczno-dynamiczna atmosfery, kierunek i prędkość wiatru oraz opady atmosferyczne. W północno-zachodniej części gminy, w wyniku zwiększonej turbulencji wywołanej znaczną szorstkością terenu istnieje ryzyko akumulacji stałych cząstek pochodzenia antropogenicznego w większym stopniu, niż w pozostałej części gminy.

Dolina Bystrzycy jest dobrze wentylowana i ma względnie dobre warunki aerosanitarne. W południowej i wschodniej części występuje dobre przewietrzanie, ze względu na to, że jest to teren wyniesiony.

Na obszarze gminy Wólka nie ma dużych obiektów, które pogarszałyby stan powietrza. Na jego jakość wpływ może mieć działalność lokalnych zakładów przemysłowych, kotłowni ogrzewających szklarnie i tunele oraz indywidualne paleniska domowe. Również spaliny samochodowe, szczególnie w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu (drogi ekspresowej S17/12, krajowej nr 82 i wojewódzkiej nr 822) powodują pogorszenie jakości powietrza.

Opisane wyżej emitery zanieczyszczeń powietrza oddziałują również na obszar opracowania.

3.7 Uwarunkowania wynikające ze stanu klimatu akustycznego

Hałas ujemnie wpływa na środowisko naturalne i stan zdrowia człowieka. Każdy człowiek indywidualnie odbiera hałas oraz odczuwa jego skutki, trudno jest jednoznacznie ocenić jego wpływ na zdrowie. Według Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska hałas to dźwięki o częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz, czyli zakres odbierany przez ludzkie ucho. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu dla pory dziennej i nocnej dla klas terenów zróżnicowanych pod względem zagospodarowania oraz pełnionej funkcji.

Jednym z rodzajów hałasu jest hałas komunikacyjny. Przyczyną hałasu w gminie Wólka jest ruch drogowy, kolejowy oraz lotniczy. Najbardziej uciążliwe są: droga ekspresowa

S17/12, krajowa nr 82 i wojewódzka nr 822. Na uciążliwości związane z nadmiernym ruchem (zwłaszcza tranzytowym) narażeni są mieszkańcy wsi, których posesje zlokalizowane są w okolicach tych dróg. Modernizacja nawierzchni oraz poszerzenie jezdni spowodują polepszenie klimatu akustycznego na terenach o gęstej zabudowie mieszkaniowej.

W Programie ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego dla terenów poza aglomeracjami położonymi wzdłuż odcinków dróg z 2014 roku zostały udostępnione wyniki monitoringu zanieczyszczenia środowiska hałasem, który obejmował fragment gminy Wólka (dotyczył drogi krajowej nr 82). Na odcinku drogi Lublin-Łuszczów, powierzchnia obszarów zagrożonych, wyrażana za pomocą wskaźnika L_{DWN} w zakresie do 5 dB wynosiła 26500m², z kolei w zakresie od 5 dB do 10 dB – 1600m². W przypadku wskaźnika L_N , powierzchnia obszarów zagrożonych, w zakresie do 5 dB wynosiła 42100m², natomiast w zakresie od 5 dB do 10 dB było to 1100m². Oba wskaźniki, w obszarze drogi krajowej nr 82, nie wykazały wyższych poziomów dźwięku.

Eksploatacja szlaku kolejowego również wiąże się z zagrożeniem powstawania hałasu, zwłaszcza na obszarach w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych. W zachodniej części gminy przebiega odcinek linii kolejowej nr 30 biegnącej z Lublina do Parczewa i dalej Łukowa. Na obszarze gminy Wólka nie znajdują się stacje ani przystanki kolejowe. Przebieg i długość linii kolejowych na terenie gminy Wólka nie powoduje poważnych zagrożeń hałasem.

Na południu gminy w obrębie ewidencyjnym Świdnik Duży mieści się część terenów należących do lotniska Lublin (Świdnik) - Port Lotniczy Lublin S.A. - droga startowa oraz drogi kołowania. W latach 2017-2018 r. zostały wykonane pomiary dźwięków w trzynastu punktach pomiarowych wokół lotniska. Badania nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięków.

Hałas przemysłowy emitowany jest przez obiekty przemysłowe i usługowe. Na obszarze gminy Wólka nie ma zakładów emitujących hałas, którego poziom byłby ponadnormatywny. Większość obiektów usługowych i przemysłowych prowadzi drobną działalność i/lub nie jest zlokalizowana w bezpośredniej odległości od zabudowy mieszkaniowej.

Na obszar opracowania pod względem akustycznym oddziałują przede wszystkim sąsiadujące drogi. Nie są to jednak główne ciągi komunikacyjne obszaru gminy, w związku z tym emisja ta nie jest wysoka.

3.8 Uwarunkowania wynikające z obecności obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne to emisja zaburzenia spowodowanego przepływem prądu elektrycznego lub zmianą ładunków w źródle. Występuje ono w sąsiedztwie urządzeń elektrycznych. Źródłami pól elektromagnetycznych (promieniowania niejonizującego) są stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne, stacje radiolokacyjne oraz linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia. Promieniowanie elektromagnetyczne oddziałuje zarówno na ludzi, jaki i na środowisko.

Dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, dla pól stałych oraz zmiennych o częstotliwości 50 Hz i o częstotliwości od 0,001 do 300 000 MHz zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z dnia 14 listopada 2003 r.).

W latach 2017–2018 na terenie województwa lubelskiego pomiary wykonywane były w 90 punktach pomiarowych, po 45 punktów rocznie rozmieszczonych równomiernie na trzech typach obszarów dostępnych dla ludności, tj.: centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys., pozostałe miasta oraz na terenach wiejskich. Na obszarze gminy Wólka nie został zlokalizowany punkt pomiarowy.

Analiza wyników monitoringu w województwie lubelskim nie wykazała przekroczeń dopuszczalnej wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wynoszącego 7 V/m, określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Źródłem pól elektromagnetycznych na obszarze gminy są linie energetyczne, urządzenia elektromagnetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Stacje bazowe wytwarzają pola elektromagnetyczne na dużej wysokości i nie stwarzają zagrożenia dla okolicznych mieszkańców.

Na obszarze opracowania nie są zlokalizowane stacja bazowe telefonii komórkowej oraz inne urządzenia elektromagnetyczne. Jednak przez jeden z obszarów objętych zmianą studium przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia.

IV. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

4.1 Główne cele zmiany studium

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wólka prowadzona jest w zakresie zmiany przeznaczeń trzech obszarów składających się z:

- działek nr ew. 821/76, 821/79, 821/85, 821/86, 821/90, 821/91, 821/87, 821/83, 821/84, 821/88, 821/89, 821/87 położonych w obrębie ewidencyjnym Łuszczów Drugi,
- działki nr ew. 3186 położonej w obrębie ewidencyjnym Turka,

w stosunku do których zostały złożone wnioski mieszkańców. Łączna powierzchnia zmiany studium wynosi 1,97 ha.

4.2 Kierunki polityki przestrzennej wyznaczone w zmianie studium

Kierunki rozwoju na obszarze objętym zmianą studium zostały opracowane tak, aby zapewnić właściwe wykorzystanie przestrzeni oraz kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów gminy oraz rozwój gospodarczy.

Zmiana ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego realizowana jest w zakresie zmiany przeznaczeń terenów w stosunku do obowiązujących kierunków studium. Projekt zmienia:

- obowiązujący teren MN na U (dz. nr 3186, Turka);
- obowiązujący teren MU i ZI na AG (dz. nr 821/85, 821/86, 821/90, 821/91, 821/87, 821/83, 821/84, 821/88, 821/89, 821/87, Łuszczów Drugi);
- obowiązujący teren MU, ZP i AG na AG (dz. nr 821/76, 821/79, Łuszczów Drugi).

Dla tych terenów przyporządkowano ustalenia jak dla terenów określonych w obowiązującym studium:

Tereny zabudowy usługowej (U)

- funkcja podstawowa: usługi nieuciążliwe (głównie komercyjne z dopuszczeniem działalności administracyjnej i biurowej oraz usług hotelarskich);
- funkcja uzupełniająca: zieleń urządzona oraz niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji;
- zakaz realizacji zabudowy mieszkaniowej za wyjątkiem mieszkań służbowych;
- dla części terenów leżących w strefach 50 m i 150 m od istniejących cmentarzy czynnych, zgodnie z rysunkiem studium, obowiązują przepisy odrębne;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, chyba, że przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko, z wyłączeniem obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej i dróg;
- dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Wskaźniki:

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu do uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy zachowaniu:

- przynajmniej 5% terenu działki budowlanej jako teren biologicznie czynny;
- minimalnej powierzchni nowo wydzielanej działki budowlanej - 500 m²;
- maksymalnej wysokości zabudowy do 12 m (3 kondygnacje naziemne), przy czym wysokość obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania terenu warunkuje się wymaganiami technicznymi;

- preferuje się wprowadzenie ograniczenia wysokości obiektów kubaturowych do wysokości maksymalnej wyznaczonej dla sąsiednich terenów mieszkaniowych lub z udziałem zabudowy mieszkaniowej.

Tereny aktywności gospodarczej, w tym zabudowy produkcyjnej, magazynowej i składowej (AG)

- funkcja podstawowa: działalności produkcyjna, usługowa, rzemieślnicza, wytwórcza oraz składy, magazyny, hurtownie, a także parki technologiczne i centra kongresowo-wystawiennicze, bazy transportowe;
- funkcja uzupełniająca: zieleń izolacyjna, zabudowa administracyjna, usługowa, socjalna i biurowa służąca obsłudze funkcji podstawowej oraz niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacja;
- za wyjątkiem mieszkań służbowych nie należy na tych terenach lokalizować zabudowy mieszkaniowej,
- zabudowie mieszkaniowej należy zapewnić ochronę przed ewentualnymi uciążliwościami od istniejących bądź projektowanych obiektów mogących nieść takie uciążliwości;
- dopuszcza się lokalizowanie:
 - a) przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
 - b) realizację obiektów handlowych prowadzących sprzedaż hurtową lub półhurtową oraz sprzedaż detaliczną towarów wyspecjalizowanych, wielkogabarytowych, wymagających dużych powierzchni magazynowania i specjalnego transportu np. materiały budowlane, ogrodnictwo, artykuły wyposażenia mieszkań itp.;
- zakaz lokalizacji zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZZR, ZDR);
- ewentualne uciążliwości muszą być ograniczone do granic działki/ek do której/ych inwestor posiada tytuł prawny;
- obowiązek nasadzenia wysokiej i średniej zieleni izolacyjnej wzdłuż granic bezpośrednio sąsiadujących z zabudową mieszkaniową lub z jej udziałem.

Wskaźniki:

Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu do uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy zachowaniu:

- przynajmniej 35% (dla części z dopuszczoną zabudową mieszkaniową służbową) i/lub 20% (dla zabudowy pozostałych funkcji) działki budowlanej jako teren biologicznie czynny;
- maksymalnej wysokości zabudowy produkcyjnej, wytwórczej, magazynowej, składowej, i innych obiektów funkcji podstawowej do 12 m, za wyjątkiem części obiektów wymagających zwiększenia wysokości ze względów technologicznych; wysokość obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania terenu warunkuje się wymaganiami technicznymi;
- maksymalna wysokość zabudowy administracyjnej, biurowej i innej funkcji uzupełniającej do 10 m.

Wielkość nowo wydzielanych działek do określenia w planach miejscowych, z zachowaniem zasady oszczędnego korzystania z gruntów przeznaczonych do zabudowy.

V. OCENA WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

5.1 Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Zmiana studium obejmuje jedynie zmianę przeznaczeń wskazanych obszarów na terenie gminy. W wyniku analizy uwarunkowań w zakresie obszaru zmiany studium, aktualizacji uległy jedynie informacje na temat Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego (obecnie SRWL 2030). W pozostałej części dokument studium pozostał aktualny.

Tereny objęte obszarem opracowania uzyskały kierunki pod zabudowę usługową (U) lub aktywność gospodarczą, w tym zabudowę produkcyjną, magazynową i składową (AG). Zmiana studium nie spowoduje przekształceń obszarów leśnych. Planowane zagospodarowanie nie dotyczy terenów o wysokich walorach przyrodniczych. Zmiana funkcji tych terenów nie będzie powodowała zaburzenia funkcjonowania istniejącego systemu powiązań przyrodniczych na terenie gminy oraz w jej otoczeniu. Nowoprojektowane tereny usługowe oraz aktywności gospodarczej znajdują się w sąsiedztwie terenów wyznaczonych już pod zabudowę (ona same także były przeznaczone już pod zabudowę). Tym samym zmiana studium przyczyni się jedynie do rozwoju gospodarczego gminy.

Tereny te w obowiązujących planach miejscowych także były przeznaczone już pod zainwestowanie: tereny mieszkaniowe oraz mieszkaniowo-usługowe.

Oddziaływania na system przyrodniczy gminy

Najcenniejsze pod względem przyrodniczym obszary gminy pozostają zachowane. Zmiana funkcji terenów nieznacznie zwiększy stopień uszczuplenia powierzchni biologicznie czynnej działek inwestycyjnych. W wyniku zmiany przeznaczenia terenów w studium nie prognozuje się, że projektowana zabudowa spowoduje zniszczenia siedlisk roślin czy zwierząt. Tereny te nie znajdują się także w sąsiedztwie wód powierzchniowych, co mogłoby spowodować zmniejszenia korytarza migracji zwierząt wzdłuż rzek i potoków.

Realizacja zapisów zmiany studium w stosunku do działki w Turce nie wpłynie na zmianę dotychczasowego charakteru tego obszaru. Działka jest już zabudowana, a zmianie ma ulec jedynie funkcja zabudowy.

Zmiana charakteru nastąpi w stosunku do działek w Łuszczowie Drugim, gdzie pomimo iż działki te są przeznaczone zarówno w studium jak i w planie pod zainwestowanie, to jednak dotychczas nie zostały zainwestowane. W związku z tym w wyniku realizacji projektowanej zabudowy, degradacji ulegnie aktualnie występująca tam szata roślinna i warstwy gleby. Jest to jednak naturalny proces towarzyszący inwestycjom.

Żadne korytarze ekologiczne, ani trasy migracji zwierząt nie zostaną naruszone, ze względu na położenie działek wśród terenów zabudowanych.

Prognozuje się, że planowana zmiana funkcji terenów i potencjalny rozwój sieci infrastrukturalnych nie wpłynie na różnorodność florystyczną i faunistyczną na obszarze opracowania. Zagospodarowanie terenów może spowodować pogłębienie synantropizacji siedlisk, jednak należy zauważyć, że działki te już zostały przeznaczone pod zainwestowanie. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na świat zwierzęcy i roślinny.

Oddziaływanie układu komunikacyjnego

Przeznaczenie obszaru zmiany studium pod tereny usługowe i aktywności gospodarczej może nieznacznie wpłynąć na zwiększenie ruchu komunikacyjnego w rejonach działek. Rozwój tych funkcji może zatem stać się obciążeniem dla środowiska gruntowo – wodnego, atmosfery oraz klimatu akustycznego. Jednak z względu na niewielki obszar zmiany studium, oddziaływanie to nie będzie znaczące.

Oddziaływanie linii elektroenergetycznych

Przez jeden z terenów objętych zmianą studium przebiega linia elektroenergetyczna średniego napięcia, która może stwarzać zagrożenie poprzez promieniowanie elektroenergetyczne. Realizacja zabudowy powinna uwzględniać prawne wymagania w tym zakresie.

Oddziaływanie zabudowy

Obszar gminy to tereny w dużej części niezabudowane. Przeważają tereny upraw rolnych oraz tereny leśne, łąki i pastwiska oraz nieużytki. Zabudowa gminy to głównie budynki o funkcji mieszkaniowej i zagrodowej. Nieliczne są obszary zabudowy ściśle usługowej czy produkcyjnej. Ustalenia zmiany studium wprowadzają nową zabudowę usługową oraz usługowo-produkcyjną (tereny aktywności gospodarczej), która stanowić będzie uzupełnienie istniejącego układu urbanistycznego gminy w obrębie Turka i Łuszczów Drugi.

Zachowaniu walorów krajobrazowych i częściowo przyrodniczych tego obszaru będą służyły parametry zagospodarowania terenu.

Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na środowisko oraz krajobraz.

Tereny zagrożone podtopieniem

Tereny objęte zmianą studium nie leżą w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

5.2 Wpływ ustaleń studium na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na glebę i powierzchnię ziemi

Projektowana zmiana studium obejmuje tereny, które zainwestowane są zabudową mieszkaniową (działka w Turce) lub nie są użytkowane, porośnięte roślinnością (działki w Łuszczowie Drugim). W stosunku do działki w Turce zmiana studium nie spowoduje strat w środowisku glebowym. Nieco inaczej jest w stosunku do działek w Łuszczowie Drugim, które pomimo przeznaczenia w planie miejscowym pod zabudowę, nie zostały dotychczas zainwestowane, zatem powierzchnia tych terenów ulegnie zmianie.

Wprowadzenie zabudowy usługowo-produkcyjnej w Łuszczowie Drugim spowoduje ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych i utwardzenie terenu wraz z miejscowymi przekształceniami profilu glebowego. Ponadto funkcja ta może być uciążliwa dla środowiska glebowego poprzez możliwość zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi lub pochodzącymi z procesu produkcyjnego. Jednocześnie każda inwestycja będzie musiała być realizowana zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych, prowadzącymi do ochrony gleb przed degradacją.

Negatywne oddziaływania na glebę i powierzchnię ziemi będzie występować na terenach aktywności gospodarczej. Na pozostałym obszarze (w Turce) nie prognozuje się negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium na glebę i powierzchnię ziemi lub wpływ ten będzie ograniczony przez realizację ustaleń zmiany studium.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Zabudowa i zabetonowanie części terenu ogranicza możliwość zasilania wód gruntowych, a jednocześnie przyczyni się do zwiększenia przepływu w okolicznych ciekach. Ustalenia zmiany studium wprowadzają teren zabudowy usługowej oraz tereny aktywności gospodarczej, które mogą przyczynić się do wzrostu zanieczyszczeń odprowadzanych do odbiorników, jakimi są wody powierzchniowe lub gruntowe. Istniejąca i planowana zabudowa będzie wiązała się z przebywaniem na tym terenie pewnej liczby osób, będzie źródłem ścieków komunalnych. Zgodnie z ustaleniami, zabudowania powinny być docelowo

przyłączone do systemu kanalizacji sanitarnej. Właściwa gospodarka wodno-ściekowa, zgodna z ustaleniami studium nie powinna spowodować wzrostu zanieczyszczeń wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. Nie będzie to źródłem znaczącego oddziaływania na środowisko.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium na wody gruntowe i podziemne w przypadku kompleksowej realizacji sieci wodno - kanalizacyjnej. Ewentualne dopuszczenie do lokalizacji zabudowy bez odpowiedniej infrastruktury może prowadzić do lokalnych uciążliwości w otoczeniu terenów zurbanizowanych. Może dochodzić również do pojawienia się incydentalnych ognisk zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych i podziemnych, głównie na terenach o funkcji produkcyjno-usługowych. Nie powinny jednak one mieć znaczącego wpływu na walory środowiska gruntowo – wodnego na terenie całej gminy. Stosowanie ustaleń Studium oraz przepisów odrębnych powinno neutralizować lub ograniczać uciążliwości tych terenów. Odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych regulowane będzie przez odpowiednie decyzje administracyjne, których kontrolę sprawuje organ gminy oraz państwowe organy ochrony środowiska.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Na obszarze gminy przewiduje się rozwój infrastruktury technicznej związanej z zaopatrzeniem w środki grzewcze. Powietrze atmosferyczne będzie chronione w ramach przepisów szczególnych, jednak rozwój zabudowy i nagromadzenie punktowych emitorów, bez redukcji zanieczyszczeń, może powodować okresowe przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Lokalne źródła ciepła na gaz, węgiel czy koks emitują, oprócz zanieczyszczeń, duże ilości dwutlenku węgla, co ma wpływ na globalne zmiany klimatyczne.

Obszar gminy ze względu na swoje zagospodarowanie i ukształtowanie jest dość dobrze przewietrzany, jednak mimo to może dochodzić do okresowych przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń substancji w powietrzu, ale jedynie w okresie grzewczym i przy niesprzyjających warunkach meteorologicznych. Zmiana studium nie wprowadza nowych obszarów do zagospodarowania, a jedynie zmienia funkcję tych wyznaczonych w planie miejscowym i studium. Zmiana funkcji z mieszkaniowej na usługową nie będzie stanowiła wzrostu zanieczyszczeń w powietrzu, jednak zmiana funkcji działek w Łuszczowie Drugim z mieszkaniowo-usługowej na produkcyjno-usługową może powodować wzrost emisji pyłów i zanieczyszczeń związanych z ruchem kołowym. Należy jednak podkreślić, że na ruch kołowy na terenie gminy koncentruje się głównie wzdłuż dróg krajowych i drogi wojewódzkiej i tam ewentualne zanieczyszczenia są najwyższe. Ustalenia zmiany Studium nie wprowadzają zmian w układzie komunikacyjnym.

Prognozuje się nieznacznie negatywne oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego.

Wpływ na klimat akustyczny

Realizacja ustaleń studium czyli użytkowanie nowej zabudowy usługowej i produkcyjno-usługowej może generować dodatkowy ruch samochodowy (również ruch pojazdów dostawczych), co związane jest ze zwiększoną emisją hałasu i pogorszeniem standardu klimatu akustycznego wzdłuż ulic dojazdowych i lokalnych. Tereny te stanowią niewielką część gminy, więc nie będą wpływały na zmianę wartości hałasu w sposób zauważalny.

Projektowane tereny o funkcji produkcyjno-usługowej znajdujące się w pobliżu terenów mieszkalnych, mogą generować hałas uciążliwy dla ludzi, jednak jego skala zależna będzie od typu prowadzonej działalności oraz ustaleń zawartych w miejscowych planach

zagospodarowania przestrzennego. W planach miejscowych obligatoryjnie wprowadza się ustalenia standardów akustycznych. Dotrzymanie standardów akustycznych zależne będzie od działań inwestycyjnych prowadzonych w ramach terenów funkcji gospodarczej.

Ustalenia studium na terenach AG wskazują na konieczność zapewnienia ochrony zabudowie mieszkaniowej przed ewentualnymi uciążliwościami od istniejących bądź projektowanych obiektów mogących nieść takie uciążliwości. Dodatkowo „ewentualne uciążliwości muszą być ograniczone do granic działki/ek do której/ych inwestor posiada tytuł prawny”. Studium nakłada także obowiązek nasadzenia wysokiej i średniej zieleni izolacyjnej wzdłuż granic bezpośrednio sąsiadujących z zabudowa mieszkaniową lub z jej udziałem. Wykorzystanie zieleni izolacyjnej będzie efektywne jedynie w przypadku zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej. Mimo to, takie ustalenia wspomagają ochronę terenów chronionych akustycznie.

Do przekroczeń hałasu może okresowo dochodzić w bezpośrednim sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod funkcje produkcyjno-usługowe, jednak niemożliwym jest precyzyjne określenie skali i zasięgu zjawiska. Nie prognozuje się przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych i znacząco negatywnego wpływu zmiany studium na klimat akustyczny.

Wpływ na krajobraz, krajobraz kulturowy oraz zabytki

Zmiana sposobu użytkowania terenów nie spowoduje znaczącego obniżenia walorów krajobrazowo-widokowych. Na działce w Turce zabudowa już istnieje, a jej ewentualny rozwój będzie wpisywał się w sąsiedztwo terenów zainwestowanych. Natomiast projektowane tereny zabudowy produkcyjno-usługowej w Łuszczowie Drugim będą stanowiły poszerzenie już istniejących, zainwestowanych terenów o tej samej funkcji. W związku z tym planowana zabudowa wpisze się w sąsiedztwo i nie będzie istotnie wyróżniać się w krajobrazie. Na minimalizowanie wpływu zabudowy w krajobraz wpływać będą określone dla tych terenów parametry i wskaźniki zabudowy, które służą zachowaniu ładu przestrzennego.

Planowane funkcje terenów nie będą wpływać na krajobraz kulturowy gminy oraz zabytki.

Nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu ustaleń studium na krajobraz, krajobraz kulturowy i zabytki.

Wpływ na różnorodność biologiczną oraz świat roślinny i zwierzęcy

Obszary zmiany studium nie obejmują terenów o najwyższej różnorodności biologicznej na obszarze gminy. Tereny te nie będą miały znaczącego wpływu na środowisko ze względu iż są to obszar w sąsiedztwie już terenów zainwestowanych.

Najcenniejsze pod względem przyrodniczym obszary gminy pozostają zachowane. Realizacja zabudowy na gruntach dotychczas niezainwestowanych spowoduje uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej. Prognozuje się, że rozwój zabudowy nie spowoduje zniszczenia siedlisk zwierząt. Należy zwrócić uwagę, że zmiana studium dotyczy terenów, które zostały już przeznaczone w obowiązujących dokumentach planistycznych pod zabudowę. Zmianie ulegnie jedynie funkcja dopuszczanej zabudowy. Tereny te stanowią uzupełnienie układu urbanistycznego gminy.

Nie prognozuje się bezpośredniego wpływu na różnorodność biologiczną ustaleń studium. Zmianie ulegnie jedynie obecna szata roślinna, do której nie należą chronione rośliny. Nie prognozuje się negatywnego wpływu na zachowanie siedlisk roślin i zwierząt oraz wpływu na trasy migracji zwierząt.

Wpływ na klimat lokalny

Rozwój zabudowy będzie miała niewielki wpływ na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Zabudowa może przyczynić się lokalnie do ograniczenia przewietrzania.

Wzrost powierzchni utwardzonych i powierzchni zewnętrznych ścian budynków przyczynić się może do podwyższenia średniej temperatury powietrza.

Pozytywnie na ograniczenie negatywnych zjawisk związanych z rozwojem zabudowy powinno wpływać ustalenie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej oraz bliskość terenów otwartych. Planowany rozwój terenów zurbanizowanych nie będzie wpływał na modyfikację klimatu lokalnego i topoklimatu.

Nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu zmiany Studium na klimat lokalny.

Wpływ na ludzi

Ustalenia projektu dla działek w Łuszczowie Drugim mogą negatywnie wpływać na ludzi. Przedmiotowa zmiana studium zakłada poszerzenie terenów aktywności gospodarczej. Tereny te przede wszystkim mogą powodować wzrost emisji hałasu i zanieczyszczeń co może oddziaływać na zdrowie ludzi. Skala potencjalnego wzrostu negatywnego oddziaływania na sąsiedztwo powstającego w wyniku prowadzonej działalności zależna będzie od jej rzeczywistego charakteru, będącego konsekwencją indywidualnej decyzji inwestorów i zastosowanych przez nich technologii i materiałów budowlanych sprzyjających zmniejszeniu negatywnego oddziaływania na mieszkańców budynku (np. hałasu) oraz od ustaleń zawartych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które podlegają konsultacjom z mieszkańcami. Granice opracowania zmiany studium obejmują tereny, na których ustalenia prowadzą do powiększenia istniejących, zainwestowanych obszarów gospodarczych, które bezpośrednio lub pośrednio sąsiadują z terenami mieszkaniowymi. Studium nakłada obowiązek minimalizacji uciążliwości prowadzonej działalności na terenach AG m.in. poprzez stosowanie zieleni izolacyjnej.

Przewiduje się możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania ustaleń studium na ludzi, jednak na obecnym etapie planistycznym niemożliwe jest dokładne prognozowanie zakresu oraz skali negatywnych oddziaływań.

VI. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Głównym zagrożeniem dla jakości środowiska na obszarze gminy jest niekontrolowany rozwój terenów zurbanizowanych kosztem terenów rolniczych i cennych przyrodniczo oraz degradacja układów komunikacji powodująca wzrost zagrożenia dla jakości środowiska gruntowo – wodnego, klimatu akustycznego i powietrza atmosferycznego. Najpoważniejszym problemem środowiskowym jest emisja dolna z indywidualnych palenisk domowych, emisja komunikacyjna, prowadzona działalność rolnicza oraz rozwój jednostek urbanistycznych bez odpowiedniego zapewnienia infrastruktury kanalizacyjnej i zaopatrzenia w ciepło. Przez obszar gminy przebiegają także trasy o znaczeniu krajowym i wojewódzkim.

W zakresie ładu przestrzennego konieczny jest harmonijny rozwój poszczególnych jednostek urbanistycznych oraz ograniczenie rozproszenia zabudowy. Nowo powstająca zabudowa powinna być wyposażona w odpowiednią infrastrukturę techniczną, co zapobiegnie degradacji środowiska. Korzystanie z walorów środowiska przyrodniczego powinno zakładać zachowanie równowagi tak, aby zapobiegać negatywnej antropopresji. Ochronie powinny podlegać obszary cenne przyrodniczo, obszary leśne jak i obszary zagrożenia powodziowego.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na środowisko przedstawia się następujące wnioski i propozycje działań:

- realizacja zabudowy na obszarach wskazanych w zmianie studium powinna być poprzedzona wyposażeniem terenów w infrastrukturę techniczną, a przede wszystkim skanalizowaniem terenów;
- na styku terenu objętego obszarem opracowania z terenami potencjalnie cennymi przyrodniczo oraz chronionymi konieczne jest wprowadzenie zabezpieczeń przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko, stosując wszelkie dostępne techniki.

Ustalenia analizowanej zmiany studium są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie powiatu i województwa oraz wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia studium nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Ustalenia projektu zmiany studium dążą do stworzenia możliwości racjonalnego zagospodarowania tej przestrzeni, poprzez możliwość realizacji zabudowy o danej kubaturze, a także zgodnie z wolą i zamierzeniami inwestorów. Tym samym, nie wprowadzenie zmian spowoduje realizację zabudowy wg ustaleń obowiązującego studium i planów. Dlatego też rozwiązaniem alternatywnym dla proponowanej zmiany studium jest pozostawienie obecnego przeznaczenia terenów tj. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług (MN), tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej (MU). Jednakże, obecnie obowiązujące zasady zagospodarowania mogą nie w pełni wykorzystywać potencjał przestrzeni, a także spełniać oczekiwania inwestorów, w związku z czym stać się mogą przeszkodą w rozwoju gospodarczym gminy.

Należy zwrócić uwagę, że dokument studium stanowi jedynie ramy rozwoju przestrzennego gminy, bardziej szczegółowe sprecyzowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie lub zmniejszanie niekorzystnych działań na środowisko nastąpi na etapie sporządzania planów miejscowych.

VII. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wólka uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 - Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto cele studium uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres

działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025,

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia,
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych,
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „*Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027*”, „*Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022*” czy też „*Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego 2030*”.

Projekt zmiany studium jest spójny z programem ochrony środowiska. Zapisy projektu zmiany studium uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku została przyjęta uchwałą Nr CCXXVI/4123/2021 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 19 stycznia 2021 r. Strategia określa wizję rozwoju województwa: „*Województwo lubelskie racjonalnie wykorzystując specyfikę społeczno-gospodarczą, zasoby środowiska, a także policentryczność sieci ośrodków miejskich rozwija się w sposób zrównoważony. Kreatywność i otwartość mieszkańców, aktywność naukowo-badawcza, tworzenie i stosowanie rozwiązań innowacyjnych oraz partnerstwo w zarządzaniu kształtują nowoczesny charakter regionu. Wzrasta jego znaczenie jako strategicznego producenta finalnych wyrobów bazujących na surowcach rolniczych, dostarczyciela usług prozdrowotnych i czasu wolnego. W efekcie region oferuje atrakcyjną przestrzeń do życia, pracy i inwestowania w zdrowym i bezpiecznym otoczeniu.*”. W odniesieniu do przedstawionej wizji zostały sformułowane 4 cele strategiczne i 18 celów operacyjnych, które mają służyć realizacji działań rozwojowych na terenie województwa lubelskiego. Do celów strategicznych należą:

SEKTOR ROLNO-SPOŻYWCZY: Kształtowanie strategicznych zasobów rolnych

PRZESTRZEŃ: Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych

GOSPODARKA: Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu
SPOŁECZEŃSTWO: Wzmacnianie kapitału społecznego

Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Głównym celem tworzenia programu ochrony środowiska jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Realizacji głównego celu służą poniższe cele w podziale na poszczególne obszary interwencji:

Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)

P.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu

Zagrożenia hałasem (ZH)

ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie lubelskim

Pola elektromagnetyczne (PEM)

PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Gospodarowanie wodami (GW)

GW.I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych

GW.II. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą

Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)

GWS.I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej

Zasoby geologiczne (ZG)

ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

Gleby (GL)

GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)

GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego

Zasoby przyrodnicze (ZP)

ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej

ZP.II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

ZP.III. Zwiększanie lesistości

Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)

PAP.I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków

Plan gospodarki odpadami województwa lubelskiego 2022

Dla odpadów komunalnych i pozostałych określono w Planie cele gospodarowania odpadami oraz kierunki działań w tym zakresie. Jako cele główne wskazano:

1. Zmniejszenie ilości powstających odpadów.
 - a. ograniczenie marnotrawienia żywności,

- b. wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia.
2. Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji).
3. Planowanie systemów zagospodarowania odpadów w regionach zgodnych z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.
4. Zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych odpadów przez odpowiednie systemy selektywnego zbierania odpadów, w taki sposób, aby mogły one zostać w możliwie najbardziej efektywny sposób poddane recyklingowi.
5. Zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie).
6. Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.
7. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
8. Zmniejszenie ilości odpadów ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie.
9. Zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych.
10. Zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia.
11. Ograniczenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych.
12. Monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania.
13. Kontynuacja prowadzenia przez gminy gospodarki odpadami w ramach regionów gospodarki odpadami komunalnymi.

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020)

Dokument został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również wzrost gospodarczy. SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach tj.: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefy wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Dla tego celu wskazano 6 celów szczegółowych oraz kierunki działań. Do celów należą:

- Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska
- Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich
- Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Zaproponowano cele oraz wskazane dla nich kierunki działań odzwierciedlają założenia dokumentów strategicznych i jednocześnie stanowią ich uzupełnienie w kontekście adaptacji do zmian klimatu.

Zmiany klimatu wpływają na zagospodarowanie przestrzenne, a te z kolei oddziałują na zmiany klimatu. W wyniku zmian w klimacie będzie dochodziło do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej do zainwestowania m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego, które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju.

Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji. Miasta zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry. Pośrednim zagrożeniem są powodzie z uwagi na to, że większość obszarów metropolitalnych zlokalizowana jest w dolinach dużych rzek. Opady ulewne podobnie jak powodzie stanowią zagrożenie dla infrastruktury miejskiej poprzez podtopienia, osuwiska i zniszczenie ciągów komunikacyjnych, budynków i mienia.

Projekt zmiany studium nie wprowadza zagospodarowania istotnego z punktu widzenia zmian klimatu. Zachowane zostaną wyznaczone już w dokumentach planistycznych tereny otwarte. Studium oraz przepisy odrębne dają możliwość pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Tereny objęte obszarem opracowania nie znajdują się w sąsiedztwie wód powierzchniowych i cieków wodnych. Nie są zlokalizowane także na obszarach predysponowane do osuwania się mas ziemnych. Studium w swoich ustaleniach zakłada rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, w oparciu o najnowsze rozwiązania technologiczne oraz instalacje, co przyczyni się do utrzymania właściwej jakości wód. Projektowane zagospodarowanie nie będzie wpływało na różnorodność biologiczną obszaru gminy. Zostaną zachowane cenne ekosystemy, nie wpłynie również na obszary i obiekty chronione przyrodniczo. Poprzez ustalenia wskaźników minimalnej powierzchni biologicznie czynnej będzie można zachować prawidłowe warunki aerosanitarne na terenach zabudowanych.

VIII. INFORMACJE O MOŻLIWYM ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY NATURA 2000 I OBSZARY CHRONIONE

Obszary zmiany studium znajdują się poza granicami obszarów chronionych. Najbliższymi formami ochrony przyrody są:

- Nadwieprzański Park Krajobrazowy - otulina – 3,3 km od obszarów opracowania w Łuszczowie Drugim,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Ciemięgi – 1,7 km od obszaru opracowania w Turce,
- NATURA 2000 obszary siedliskowe - Bystrzyca Jakubowicka - 0,9 km od obszaru opracowania w Turce.

Ustalenia zmiany studium zapewniają kontynuację i połączenie terenów zielonych znajdujących się na obszarze gminy umożliwiając połączenie oddalonych terenów otwartych, a także stanowić mogą ciąg ekologiczny dla zwierząt. Istniejące i planowane zagospodarowanie nie będzie wywierać znaczącego wpływu na obszary chronione, zarówno bezpośredniego jak i pośredniego. Planowane zagospodarowanie nie będzie mieć wpływu na integralność sieci Natura 2000. Ewentualne uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery czy emisją hałasu nie mają i nie będą miały znaczącego wpływu na pobliskie obszary chronione przyrodniczo.

Ważnym elementem są korytarze ekologiczne. Ustalenia zmiany studium nie wprowadzają zagospodarowania tworzącego bariery ekologiczne dla korytarzy i tras migracji zwierząt.

IX. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem strategicznym na poziomie gminy umożliwiającym prowadzenie skutecznej polityki przestrzennej oraz umożliwiającym pozyskiwanie odpowiednich środków finansowych na realizację istotnych dla gminy przedsięwzięć inwestycyjnych (komunikacyjnych, infrastrukturalnych, gospodarczych). Brak realizacji ustaleń projektu studium może przyczynić się do nasilenia konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Niekorzystne byłoby zaprzestanie realizacji działań w zakresie planowanego rozwoju przestrzennego gminy oraz rozwoju infrastruktury technicznej i systemu komunikacyjnego oraz ochrony i kształtowania systemów przyrodniczych. Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego i zachowania ładu przestrzennego, to jedno z najważniejszych zadań gminy prowadzące do podniesienia jakości życia.

W przypadku odstąpienia od realizacji zmiany studium w obszarze opracowania obowiązywać będą ustalenia dotychczasowego studium i planów miejscowych, jednak ich utrzymanie przyczyniać się będzie do ograniczania rozwoju gospodarczego gminy. Będzie również sprzeczne z interesami inwestorów.

X. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu zmiany studium pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad 1) W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o analizę realizacji studium i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad. 2) W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń studium powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji studium, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (*Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*).

W zakresie częstotliwości przeprowadzania analiz aktualności zarówno studium, jak i planów miejscowych przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewidują w art. 32, iż: wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach (art. 57 ust. 1 – 3 i art. 67 ww. ustawy) oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego, a następnie przekazuje radzie gminy wyniki tych analiz, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z kolei rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania mające na celu uaktualnienie tych opracowań. Podstawowym kryterium oceny powinny być nie tylko zapisy planów/studiów, ale również ich konkretna realizacja w terenie.

Ponieważ ww. analiza sporządzana jest przynajmniej raz w czasie trwania kadencji postuluje się, aby obejmowała nie tylko ocenę stanu zagospodarowania, ale również aspekty środowiskowe. Jednocześnie skutki realizacji postanowień zmiany studium będą podlegały bieżącemu monitoringowi. Bardzo ważna jest również postawa mieszkańców, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

Studium (w tym przypadku jego zmiana), jako dokument o charakterze strategicznym, nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Dopiero późniejsze uszczegółowienie na poziomie planu miejscowego, sprecyzuje działania w ramach, których można ustalić metody analizy skutków ich realizacji.

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do gminy.

W celu oceny wpływu zagospodarowania na środowisko i człowieka można zastosować wskaźniki monitoringu. Poza przyjętymi w przepisach odrębnych wskaźnikami dotyczącymi jakości poszczególnych komponentów środowiska można wykorzystać następujące parametry:

- jakość powietrza - liczba instalacji ogrzewania i podgrzewania wody gospodarczej w oparciu o paliwa ekologiczne (gaz, olej opałowy, energia elektryczna);
- jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa - gospodarstwa podłączone do kanalizacji, gospodarstwa podłączone do bezodpływowych zbiorników na nieczystości (szamb);
- gospodarka odpadami - ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca;
- ochrona przyrody, bioróżnorodności, krajobrazu - obszar gminy objęty ochroną przyrody lub krajobrazu;
- klimat akustyczny - uciążliwość akustyczna dróg (na podstawie pomiarów zarządców).

XI. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

11.1 Przyjęte założenia

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy jako podstawowe założenie przyjęto, że autorzy projektu zmiany studium uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń zmiany studium przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń zmiany studium na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji dokumentu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń zmiany studium oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

Wydzielono dwie grupy, w ramach powyższej klasyfikacji, które przedstawiono na załączonej mapie w skali 1:4000 oraz opisano w niniejszym tekście.

A Tereny zabudowy usługowej – U,

B Tereny aktywności gospodarczej, w tym zabudowy produkcyjnej, magazynowej i składowej – AG.

11.2 Prognoza skutków wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko

Przyjęte i przedstawione powyżej założenia niniejszej prognozy opracowano w odniesieniu do wydzielonych grup, wskazanych również na mapie „Prognozy ...”. Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń zmiany studium na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

A Tereny, na których prognozowany wpływ ustaleń zmiany studium będzie mieć **nieznacznie uciążliwe oddziaływanie na środowisko**. Oddziaływanie na środowisko:

- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej;
- częściowe zmian w strukturze gruntów;
- zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego;
- nieznaczny wzrost emisji hałasów.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób:

- pod względem charakteru – jako bez znaczenia,
- pod względem intensywności przekształceń – jako nieznaczne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe i okresowe,
- pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe,
- pod względem trwałości oddziaływania – jako odwracalne i częściowo odwracalne.

B Tereny, na których prognozowany wpływ ustaleń zmiany studium będzie mieć **uciążliwe oddziaływanie na środowisko**. Oddziaływanie na środowisko:

- zmiany rzeźby terenu, struktury gruntów;
- zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi w przypadku wystąpienia awarii;
- wzrost emisji hałasu;
- wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery;
- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej;
- zmiany w krajobrazie.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób:

- pod względem charakteru – jako potencjalnie niekorzystne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako okresowe i stałe,
- pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe,
- pod względem trwałości oddziaływania – jako nieodwracalne i częściowo odwracalne.

11.3 Oddziaływanie ustaleń studium poza obszarem opracowania

Realizacja ustaleń zmiany studium może mieć wpływ na zmiany środowiska poza obszarem opracowania. Rozwój zabudowy usługowej i produkcyjno-usługowej spowoduje wzrost uciążliwości bytowych tych terenów proporcjonalny do liczby mieszkańców i prowadzonej działalności (zanieczyszczeń powietrza, wzrostu ilości ścieków i odpadów komunalnych, zanieczyszczonych wód opadowych, emisji hałasu, wzrost zużycia wody, energii elektrycznej, ciepła i gazu). Uciążliwości z tym związane zaznaczają się w miejscach obioru ścieków komunalnych oraz rejonach „produkcji” mediów i utylizacji odpadów.

Nieznaczne zwiększenie się ruchu samochodowego (osobowego i ciężarowego) na trasach dojazdowych do terenów inwestycyjnych może spowodować wzrost ilości zanieczyszczeń substancjami ropopochodnymi i emisji spalin, a także podwyższony poziom hałasu. Nie będą to jednak uciążliwości znaczące w sposób zauważalny wpływające na pogorszenie warunków zamieszkiwania poza obszarem zmiany studium. Tereny produkcyjno-usługowe mogą wiązać się z generowaniem hałasu, jednak zapisy studium wskazują na konieczność minimalizowania oddziaływania do granic działki inwestycyjnej, w związku z tym uciążliwości nie powinny być odczuwalne na pobliskich terenach mieszkaniowych.

Intensyfikacja zabudowy nieznacznie zmieni warunki klimatu lokalnego, zwłaszcza przewietrzanie i stosunki wodne (zmniejszona retencja). Udział powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod inwestycje powinien skutecznie neutralizować negatywne skutki urbanizacji. Nie prognozuje się zauważalnych zmian w jakości środowiska na terenach przyległych.

11.4 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

Spowodowane jest to znacznym oddaleniem od państwowych granic kraju, a ponieważ planowane zagospodarowanie nie będzie emitować do atmosfery znaczących zanieczyszczeń, nie wystąpi zjawisko migracji zanieczyszczeń nad terytoria państw ościennych.

Specyfika przedmiotowego przedsięwzięcia pozwala na stwierdzenie, że nie wystąpi oddziaływania transgraniczne ustaleń zmiany studium.

XII. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany studium, zarówno w obszarze opracowania, jak i w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami studium.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wólka prowadzona jest w zakresie zmiany przeznaczeń trzech obszarów składających się z działek nr ew. 821/76, 821/79, 821/85, 821/86, 821/90, 821/91, 821/87, 821/83, 821/84, 821/88, 821/89, 821/87 położonych w obrębie ewidencyjnym Łuszczów Drugi oraz działki nr ew. 3186 położonej w obrębie ewidencyjnym Turka, w stosunku do których zostały złożone wnioski mieszkańców. Łączna powierzchnia zmiany studium wynosi 1,97 ha. Tereny objęte obszarem opracowania uzyskały kierunki pod zabudowę usługową (U) lub aktywność gospodarczą, w tym zabudowę produkcyjną, magazynową i składową (AG). Dla tych terenów przyjęto ustalenia jak dla poszczególnych terenów określonych już w obowiązującym studium.

Realizacja zapisów zmiany studium w stosunku do działki w Turce nie wpłynie na zmianę dotychczasowego charakteru tego obszaru. Działka jest już zabudowana, a zmianie ma ulec jedynie funkcja zabudowy – z mieszkaniowej na usługową. Zmiana charakteru nastąpi w stosunku do działek w Łuszczowie Drugim, gdzie pomimo iż działki te są przeznaczone zarówno w studium jak i w planie pod zainwestowanie (zabudowa mieszkaniowo-usługowa), to jednak dotychczas nie zostały zainwestowane. W związku z tym w wyniku realizacji projektowanej zabudowy w ramach terenów aktywności gospodarczej, degradacji ulegnie aktualnie występująca tam szata roślinna i warstwy gleby, zwiększy się także stopień uszczuplenia powierzchni biologicznie czynnej działek inwestycyjnych.

Zmiana studium nie spowoduje przekształceń obszarów leśnych. Projekt zmiany studium nie wprowadza zagospodarowania istotnego z punktu widzenia zmian klimatu. Planowane zagospodarowanie nie dotyczy terenów o wysokich walorach przyrodniczych. W wyniku zmiany przeznaczenia terenów w studium nie prognozuje się, że projektowana zabudowa spowoduje zniszczenia siedlisk roślin czy zwierząt. Zmiana funkcji tych terenów nie będzie powodowała zaburzenia funkcjonowania istniejącego systemu powiązań przyrodniczych na terenie gminy oraz w jej otoczeniu. Żadne korytarze ekologiczne, ani trasy migracji zwierząt nie zostaną naruszone. Nowoprojektowane tereny usługowe oraz aktywności gospodarczej znajdują się w sąsiedztwie terenów wyznaczonych już pod zabudowę (one same także były przeznaczone już w planach i studium pod zabudowę - mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową). Tym samym zmiana studium przyczyni się jedynie do rozwoju gospodarczego.

Obszary zmiany studium nie obejmują terenów o najwyższej różnorodności biologicznej na obszarze gminy. W granicach zmiany studium brak jest istniejących oraz projektowanych obszarów sieci Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody.

Zmiana sposobu użytkowania terenów nie spowoduje znaczącego obniżenia walorów krajobrazowo-widokowych. Na działce w Turce zabudowa już istnieje, a jej ewentualny rozwój będzie wpisywał się w sąsiedztwo terenów zainwestowanych. Natomiast projektowane tereny zabudowy produkcyjno-usługowej w Łuszczowie Drugim będą stanowiły poszerzeniem już istniejących, zainwestowanych terenów o tej samej funkcji. W związku z tym planowana zabudowa wpisze się w sąsiedztwo i nie będzie istotnie wyróżniać się w krajobrazie. Na minimalizowanie wpływu zabudowy w krajobraz wpływać będą określone dla tych terenów parametry i wskaźniki zabudowy, które służą zachowaniu ładu przestrzennego.

Wprowadzenie zabudowy usługowo-produkcyjnej w Łuszczowie Drugim spowoduje ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych i utwardzenie terenu wraz z miejscowymi przekształceniami profilu glebowego. Ponadto funkcja ta może być uciążliwe dla środowiska glebowego poprzez możliwość zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi lub pochodzącymi z procesu produkcyjnego. Jednocześnie każda inwestycja będzie musiała być realizowana zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych, prowadzącymi do ochrony gleb przed degradacją.

Zabudowa i zabetonowanie części terenu ogranicza możliwość zasilania wód gruntowych, a jednocześnie przyczyni się do zwiększenia przepływu w okolicznych ciekach. Zabudowa może przyczynić się do wzrostu zanieczyszczeń odprowadzanych do odbiorników, jakimi są wody powierzchniowe lub gruntowe. Zgodnie z ustaleniami, zabudowania powinny być docelowo przyłączone do systemu kanalizacji sanitarnej. Właściwa gospodarka wodno-ściekowa, zgodna z ustaleniami studium nie powinna spowodować wzrostu zanieczyszczeń wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. Nie będzie to źródłem znaczącego oddziaływania na środowisko

Powietrze atmosferyczne będzie chronione w ramach przepisów szczególnych, jednak rozwój zabudowy i nagromadzenie punktowych emitorów, bez redukcji zanieczyszczeń, może powodować okresowe przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Obszar gminy ze względu na swoje zagospodarowanie i ukształtowanie jest dość dobrze przewietrzany, jednak mimo to może dochodzić do okresowych przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń substancji w powietrzu, ale jedynie w okresie grzewczym i przy niesprzyjających warunkach meteorologicznych. Zmiana funkcji z mieszkaniowej na usługową nie będzie stanowiła wzrostu zanieczyszczeń w powietrzu, jednak zmiana funkcji działek w Łuszczowie Drugim z mieszkaniowo-usługowej na produkcyjno-usługową może powodować wzrost emisji pyłów i zanieczyszczeń.

Rzeczony rozwój zabudowy będzie miał niewielki wpływ na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Realizacja ustaleń studium czyli użytkowanie nowej zabudowy usługowej i produkcyjno-usługowej może generować dodatkowy ruch samochodowy. Tereny te stanowią niewielką część gminy więc nie będą wpływały na zmianę wartości hałasu w sposób zauważalny.

Ustalenia studium na terenach aktywności gospodarczej wskazują na konieczność zapewnienia ochrony zabudowie mieszkaniowej przed ewentualnymi uciążliwościami od istniejących bądź projektowanych obiektów mogących nieść takie uciążliwości. Studium nakłada także obowiązek nasadzenia wysokiej i średniej zieleni izolacyjnej wzdłuż granic bezpośrednio sąsiadujących z zabudową mieszkaniową lub z jej udziałem.

Projekt przy wsparciu przepisów szczególnych, będzie ograniczać uciążliwości terenów zainwestowanych. Niemożliwe jest jednak wyeliminowanie wszystkich uciążliwości planowanego zagospodarowania. Dotyczy to zwłaszcza emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz powstawania hałasu. Korzystne dla środowiska jest ustalenie powierzchni biologicznie czynnej.

Należy podkreślić, że dokument studium, jako wyraz ogólnej polityki przestrzennej gminy, nie jest w stanie przewidzieć na tym etapie wszystkich możliwych działań na tych terenach. Warto podkreślić, że dalsze uszczegółowienie inwestycji będzie miało miejsce na etapie planów miejscowych czy decyzji środowiskowych, które po raz kolejny poddadzą analizie wpływ na środowisko, a istotnym zabezpieczeniem nad przebiegiem prac projektowych będą czuwały właściwe do opiniowania i uzgadniania instytucje, w tym te badające prawidłowe zapisy chroniące środowisko. W tym kontekście uznano w prognozie oddziaływania na środowisko, że planowane zagospodarowanie jest możliwe do realizacji a jego wpływ na jakość środowiska będzie mieścił się w granicach procesów urbanizacyjnych.